

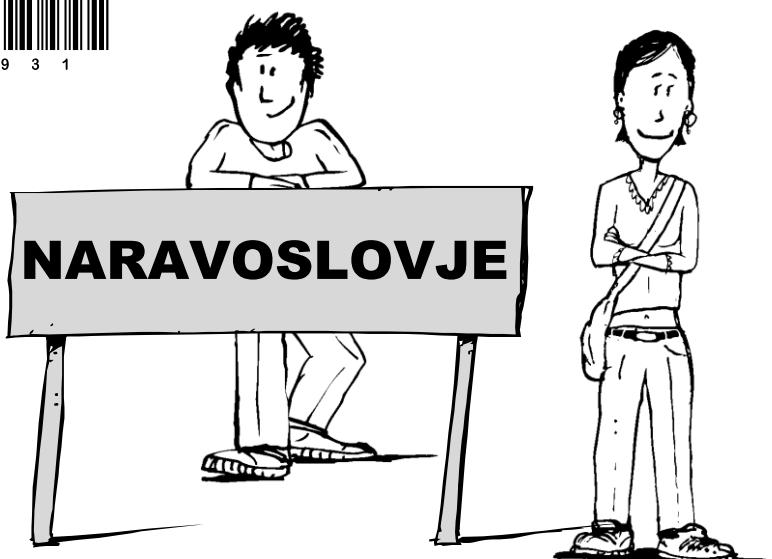

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

**9.
razred**

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
v 9. razredu v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Ponedeljek, 12. maj 2014 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.*

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preizkus ima tri dele. V prvem delu boš reševal biološke naloge, v drugem delu naloge, ki preverjajo znanje kemije, in v tretjem delu naloge, povezane s fiziko.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani, od tega 3 prazne.

N 1 4 1 9 1 9 3 1 0 2

N 1 4 1 9 1 9 3 1 0 3

3/16

I. DEL

Biologija

1. Če je trditev pravilna, obkroži DA. Če je nepravilna, obkroži NE.

- a) Biologija je veda, ki preučuje samo živo naravo. DA NE
- b) Biologija je veda, ki preučuje samo neživo naravo. DA NE
- c) Biologija je veda, ki preučuje živo in neživo naravo. DA NE

(3 točke)

2. Veliko stvari in pojavov v naravi lahko opazujemo s prostim očesom, vsega pa vendarle ne. Napiši dva pripomočka, s katerima opazujemo predmete, ki jih s prostim očesom ne vidimo.
Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

3. Gozdove razlikujemo glede na tipe dreves, ki rastejo v njih. Katere tri tipe gozdov poznaš?
Odgovor napiši na črte.

(3 točke)

4. Kateri organizmi so pokazatelji čistega zraka v gozdu?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Glive.
- B Lišaji.
- C Praproti.
- D Mahovi.

(1 točka)

5. Jure je tekel po gozdu, se spotaknil in padel. Ni mogel stopiti na nogo.
Katere tri možne poškodbe kosti ali sklepov bi lahko utrpel? Odgovor napiši na črte.

(3 točke)

6. Kaj sodi k zdravemu načinu človekovega življenja? Obkroži črko pred tremi pravilnimi odgovori.
- A Redna obilna večerja.
  - B Uravnotežena prehrana.
  - C Gibanje na svežem zraku.
  - D Vsakodnevno uživanje sladkarij in gaziranih pijač.
  - E Redno uživanje petih obrokov hrane na dan.
  - F Največ pet ur spanja na dan.

(3 točke)

N 1 4 1 9 1 9 3 1 0 5

5/16

7. Tone je imel pšenična semena na vlažni vati v kozarcu. Jaka je dal semena iste vrste v svoj kozarec poleg Tonetovega. Kozarec je napolnil z vodo. Tonetova semena so vzklila, Jakova pa ne.
Obkroži črko pred najbolj verjetno razlago.

- A Jakova semena so imela preveč topote.
- B Jakova semena so imela preveč vlage.
- C Jakova semena niso imela dovolj zraka.
- D Jakova semena niso imela dovolj svetlobe.

(1 točka)

8. V kateri od naštetih skupin živali prepoznaš zgolj živali s hrbtenico? Če so v skupini zgolj živali s hrbtenico, obkroži DRŽI, če niso, obkroži NE DRŽI.

a) deževnik, muha, mačka	DRŽI	NE DRŽI
b) konj, kača, riba	DRŽI	NE DRŽI
c) riba, rak, konj	DRŽI	NE DRŽI

(3 točke)

9. Včasih so bakterije zaželene, koristne, drugič pa nezaželene, škodljive.
Na črti napiši primer, ko so bakterije:

a) koristne pri predelavi hrane: _____

_____

b) koristne v gozdu: _____

_____

c) koristne za človeški organizem: _____

_____

(3 točke)

10. Deček je naletel na mirujočega človeka, ki je na hrbtnu ležal na tleh.
Na črti napiši, kako bi deček ugotovil:

a) ali mu bije srce: _____

_____

b) ali diha: _____

_____

c) ali je pri zavesti: _____

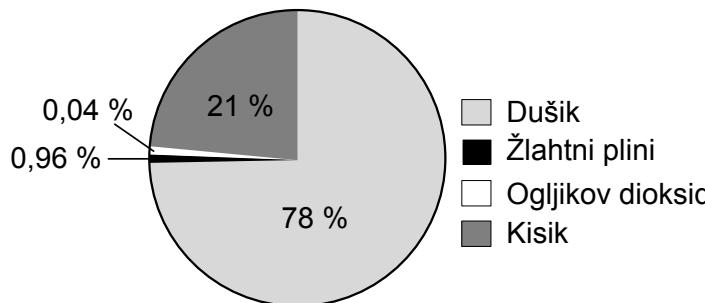
_____

(3 točke)

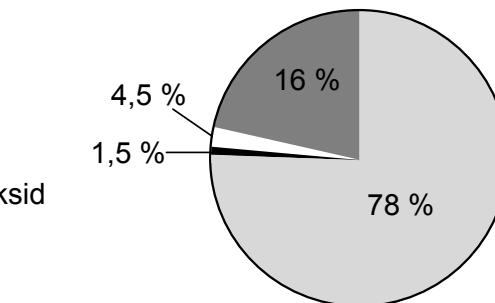

N 1 4 1 9 1 9 3 1 0 7

11. Oglej si slike 1 in 2 in odgovori na vprašanji.

Slika 1: Sestava vdihanega zraka

Slika 2: Sestava izdihanega zraka

(Vir slik 1 in 2: M. Britovšek, M. Gavriloska, A. Vališer, Naravoslovje 8, Učbenik za 8. razred osnovne šole, Prilagojen izobraževalni program z NIS, ZRSŠ, Ljubljana 2011.)

- a) Kako vemo, da slika 2 predstavlja sestavo izdihanega zraka v primerjavi s sliko 1?
Odgovor napiši na črti.

- b) Zakaj je nastala sprememba v sestavi med vdihanim in izdihanim zrakom?
Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

12. Marko ima krvno skupino 0, Mojca krvno skupino A, Eva pa krvno skupino B.

- a) Utemelji, kdo od njih je najprimernejši krvodajalec za Mojco. Odgovor napiši na črti.

- b) Utemelji, zakaj Marko ni najprimernejši prejemnik krvi katerekoli krvne skupine. Odgovor napiši na črti.

- c) Utemelji, zakaj je krvodajstvo koristno dejanje. Odgovor napiši na črti.

(3 točke)

N 1 4 1 9 1 9 3 1 0 9

9/16

II. DEL

Kemija

1. V rudnikih kopljajo rude in iz njih pridobivajo kovine. Poimenuj tri kovine. Odgovor napiši na črte.

(3 točke)

2. Poznamo različne načine ločevanja čistih snovi iz zmesi:

filtriranje, odlivanje, sejanje, ločevanje z magnetom,
izparevanje, destilacija.

Med naštetimi načini poišči in v preglednico vpiši ustrezen način
ločevanja.

Zmes	Moka in zrnje	Sol in voda	Voda in olje
Način ločevanja			

(3 točke)

III. DEL

Fizika

1. Na telesa delujejo različne sile.

- a) Katera sila deluje na žebeljičke? Ime sile napiši na črto poleg slike 3.

Slika 3

- b) Katera sila upočasnuje kolesarjevo vožnjo? Ime sile napiši na črto poleg slike 4.

Slika 4

- c) Katera sila deluje na ladjico, da ne potone? Ime sile napiši na črto poleg slike 5.

Slika 5

(Vir slik 3, 4 in 5: M. Britovšek, M. Gavriloska, A. Vališer,
Naravoslovje 8, Učbenik za 8. razred osnovne šole,
Prilagojen izobraževalni program z NIS, ZRSS, Ljubljana 2011.)

(3 točke)

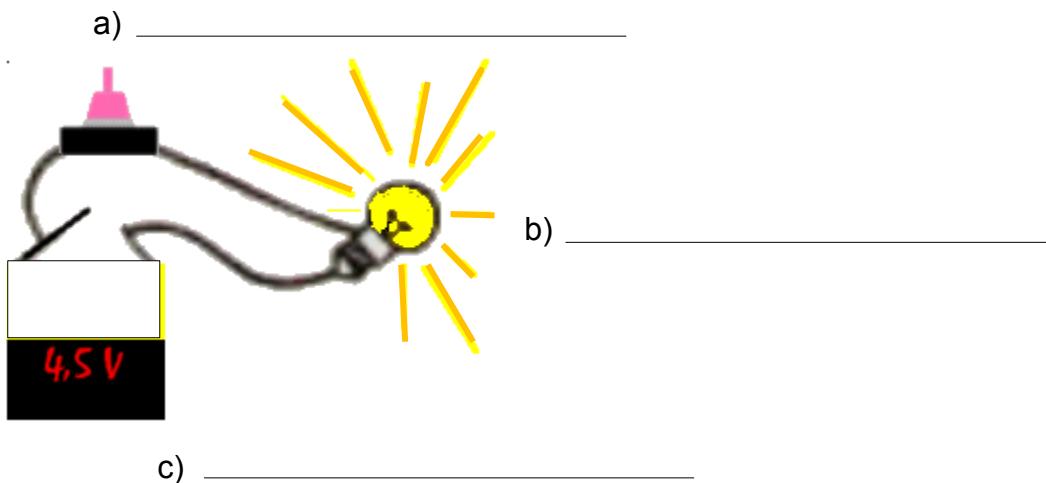
N 1 4 1 9 1 9 3 1 1 1

2. Na šolskem hodniku se je vnela električna omarica. Kako bi jo varno pogasil? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A S curkom vode.
- B Z gasilnim aparatom na peno.
- C Z gasilnim aparatom na suhi prah.
- D Pokril bi jo z odejo.

(1 točka)

3. Slika 6 prikazuje električni krog. Na črto k posameznemu elementu napiši njegovo ime ali njegovo vlogo.

Slika 6

(Vir: Arhiv Ric)

(3 točke)

N 1 4 1 9 1 9 3 1 1 2

4. Preberi trditve spodaj. Če je trditev pravilna, obkroži besedo PRAVILNO, če pa je trditev nepravilna, obkroži besedo NEPRAVILNO.
a) Zamašek iz banje izvlečemo laže, ko je polna vode.	PRAVILNO	NEPRAVILNO
b) Padalec z večjim padalom hitreje pristane na tleh kakor padalec z manjšim padalom.	PRAVILNO	NEPRAVILNO
c) Balon se bo dvignil više, če bo napolnjen s hladnim zrakom, kakor če bi bil napolnjen s toplim.	PRAVILNO	NEPRAVILNO
d) V slani vodi laže plavamo kakor v sladki vodi.	PRAVILNO	NEPRAVILNO

(4 točke)

5. Na parkirišču stojita poleti na soncu črn in bel avtomobil 3 ure. Kakšna bo temperatura v črnem avtomobilu?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A Enaka kakor v belem avtomobilu.
B V avtomobilu bo 5°C .
C Nižja kakor v belem avtomobilu.
D Višja kakor v belem avtomobilu.

(1 točka)

N 1 4 1 9 1 9 3 1 1 3

13/16

6. Jože je ekološko osveščen. Kupil je samotno kmetijo na področju, kjer ni električnega omrežja.

- a) Jože bo na kmetiji živel s svojo družino, zato nujno potrebuje elektriko. Kako lahko ekološko pride do nje? Odgovor napiši na črti.

- b) Kateri negativni posledici na okolje se bo Jože izognil z ekološkim pridobivanjem energije? Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

Skupno število točk: 50

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

15/16

Prazna stran

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.